

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

July 2021 | LT

[Tinklaid? „Vietos požiūris“ – S2, E3: Naujasis Europos naratyvas](#)

Jūsų naršyklė nepalaiko garso elemento.

COVID-19 krizė išryškino ES valstybių narių, institucijų ir piliečių solidarumo svarbą. Atsižvelgdami į šią patirtį, diskutuojame, kodėl ką tik prasidėjusi Konferencija dėl Europos ateities yra naujas ir svarbus žingsnis kartu galvojant apie mūsų bendrą Europos ateitį.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** pristato **naująjį Europos naratyvą**, kurį EESRK propaguos stebėtojo teisėmis dirbdamas Konferencijos dėl Europos ateities vykdomojoje valdyboje. Pirmininkė taip pat įsipareigoja visoje organizuotoje pilietinėje visuomenėje sutelkti platų Komiteto tinklą, kad Konferencijoje dalyvautų kuo daugiau dalyvių.

Europos Parlamento narys, Konferencijos dėl Europos ateities vykdomosios valdybos narys ir buvęs Belgijos ministras pirmininkas **Guy Verhofstadt**, kuris 2001 m. pasiūlė Lakeno deklaraciją dėl Europos Konvento sušaukimo, taip pat pabrėžia, kad Europa yra kryžkelėje – laikas Europai *kartu* su piliečiais brėžti savo ateities kelią.

ES korespondentas ir žymus Europos reikalų ekspertas **Lorenzo Consoli** sako, kad per savo 30 metų karjerą Briuselyje jis dar nematė tokio masto visos Europos demokratinių diskusijų proceso, kokį ES pradėjo dabar.

(dm)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKCIJOS SKILTIS

Redakcijos skiltis

Žiupsnelis optimizmo vasarai

Mieli skaitytojai,

Šią vasarą pradedame kur kas gausesnėmis geromis naujienomis nei praėjusiais metais. Iki liepos pabaigos beveik 70 proc. ES suaugusiųjų turėjo gauti bent vieną COVID-19 vakcinos dozę. Keliauti tampa įmanoma, nors vis dar sudėtinga. Sparčiau pradeda veikti fondas „NextGenerationEU“.

Liepos mėnesį paprastai prasideda naujas pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpis. Šį kartą ši užduotis tenka Slovėnijai ir EESRK tikisi, kad per šiuos šešis mėnesius bus glaudžiai bendradarbiaujama. Rengsime pirmininkaujančios valstybės narės prašymu parengtas tiriamąsias nuomones, kuriose bus nagrinėjamos tokios temos kaip suaugusiųjų mokymasis,

įtraukus skaitmeninimas ir teisingos maisto grandinės. Taip pat tikimės, kad epidemiologinė padėtis mums leis Slovėnijoje organizuoti keletą renginių, kuriuose bus galima fiziškai dalyvauti, kad kuo geriau pasinaudotume tinklaveikos galimybėmis.

Nors netrukus prasidės vasaros atostogos, mes dar planuojame savo rudens veiklą. Vienas iš mūsų prioritetų – dalyvauti Konferencijoje dėl Europos ateities. Rugsėjo mėnesį pradėsime vietos veiklą („going local“) visose ES valstybėse narėse. Mūsų nariai, bendradarbiaudami su nacionalinėmis, regionų ir vietos pilietinės visuomenės organizacijomis, surengs keletą diskusijų. Jų tikslas – išklausti pilietinę visuomenę vietos lygmeniu ir prisidėti prie jos indėlio rengiant naująjį Europos naratyvą. Nekantriai laukiame šių diskusijų, nes jos, be jokios abejonės, paskatins daugybę originalių idėjų.

Kitas rugsėjo mėnesio prioritetas bus stebėti, kaip įgyvendinamas fondas „NextGenerationEU“, ypač Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo priemonė. Šioje srityje svarbų vaidmenį atliks platus mūsų specialistų, žinančių tikrąją padėtį visose 27 valstybėse narėse, tinklas. Norime padėti dar

sklandžiau vykdyti fondo veiklą, nustatydami kliūtis ir nurodydami, kas gerai veikia ir ką būtų galima patobulinti.

Na o dabar norėčiau palinkėti jums visiems, mieli skaitytojai, puikių vasaros atostogų, turiningo laiko praleidimo su šeima ir draugais. Laikydami esamų apribojimų, pasisemkite energijos ir džiaukitės visais nedideliais malonumais, kuriais po keletą mėnesių trukusios sunkios pandemijos vėl galime mėgautis.

Christa Schweng

EESRK pirmininkė

ŠIDŪMŪTINOS DATOS

Liepos 13 d., Briuselis

,

Apskritojo stalo diskusija su jaunimu klimato kaitos ir tvarumo klausimais

;

2021 m. rugsėjo 22–23 d., Briuselis

,

EESRK plenarinė sesija

„KLAUSIMAS ...“

„Klausimas ...“

Mūsų rubrikoje „Klausimas ...“ prašome EESRK narių atsakyti į, mūsų manymu, labai svarbų klausimą aktualia tema. Liepos mėnesio leidiniui paprašėme Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupės pirmininko Cristian Pîrvulescu pasidalyti savo mintimis apie saviraiškos laisvę.

Saviraiškos laisvė – tai teisė, kurią turime branginti ir ginti

Atrodo, kad smurtas vis dažniau tampa pagrindine socialinių tinklų varomąja jėga. Jis gali virsti žodiniu arba fiziniu smurtu prieš bet kurią instituciją - politinę, policijos, valdžios ar privačią. Susidaro išpūdis, kad socialinėje žiniasklaidoje galima viską pasakyti ir viską apginti: ir tiesą, ir melą. Bet kuris asmeninį nepasitenkinimą jaučiantis individas, mano turintis teisę viskam - net skelti antausį Prancūzijos Respublikos prezidentui.

Norėtume paklausti, kur, Jūsų, kaip Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupės pirmininko nuomone. šiomis aplinkybėmis, turėtume „nubrėžti raudonąją liniją“, kai kalbame apie pagrindines teises ir laisves, konkrečiai - saviraiškos laisvę?

Cristian Pîrvulescu: Saviraiškos laisvė yra labai svarbi mūsų demokratinėse visuomenėse. Tai pagrindinė teisė, be kurios demokratija negali gyvuoti. Simboliška tai, kad šios teisės reikalauja visi ar beveik visi, įskaitant ir asmenis, kurių ketinimai ne visada gali būti sietini su demokratijos ir visų žmonių teisių gynimu.

Teisė į saviraiškos laisvę dažnai neteisingai suprantama. Daugelis mano, kad tai yra absoliuti teisė, ir šiuo argumentu pateisina bet kokį savavališką išpuolį. Žodinė savivalė parengia dirvą realiam ir nepriimtina smurtui. Pastaruoju metu tapome tokios savivalės paskatintų tragiškų įvykių liudininkais, todėl socialinių tinklų reguliavimas tampa vienu svarbiausių diskusijų klausimu.

Teisiniu požiūriu, būtent valstybės tarnyboms tenka atsakomybė už pagrindinių teisių įgyvendinimą. Jos gali riboti saviraiškos laisvę, tačiau tik išimtiniais atvejais ir laikydamosi griežtų taisyklių; turėtų būti kalbama apie demokratinėje visuomenėje būtinas priemones, pavyzdžiui, nacionalinį saugumą, nusikaltimų prevenciją ar sveikatos apsaugą ir t. t. Teisinėje valstybėje bylose sprendimus priima ir „raudoną liniją nubrėžia“ teisėjas. Nei vykdomoji valdžia, nei asmenys ar asmenų grupės negali vykdyti teisingumo savo nuožiūra!

Be kita ko, šalies vadovų bandymas apriboti saviraiškos laisvę, kad būtų mažiau visuomenės reikalavimų ir prieštaravimų yra klasikinis pavyzdys. Tačiau ankstesnių cenzūros priemonių nebegalima taikyti socialiniams tinklams. Todėl matome, kad ši problema paliečia ir teisę į informaciją, kuri yra neatsiejama nuo teisės į saviraiškos laisvę. Šiais laikais labai sunku atskirti tikrais faktais pagrįstą informaciją nuo įvairiais tikslais skleidžiamos dezinformacijos.

Galima neabejoti tik tuo, kad tiesa grindžiamų metodų gynėjai, pavyzdžiui, tyrimų žurnalistai, kovotojai už žmogaus teises, šiandien yra pirmosiose kovos gretose. Jei jų darbas nepatinka kai kuriems vadovams ar grupėms, dabar daug lengviau juos ne cenzūruoti, o užsipulti internete, paskelbti juos tautos priešais ar užsienio žvalgybos agentais žiniasklaidoje ir socialiniuose tinkluose. Pirmasis natūraliai ateinantis pavyzdys – tai žurnalistės Daphne Caruana Galizia atvejis. Iki jos nužudymo prieš ją buvo pradėtos kelios dešimtys piktnaudžiaujamojo pobūdžio teisminių procedūrų (taip vadinamos strateginės bylos prieš visuomenės dalyvavimą arba „SLAPP“ anglų kalba). Nesugebėję jos nutildyti, nusprendė ją nužudyti! Smurto prieš žurnalistus protrūkis Europoje dar aiškiau parodo, kad saviraiškos laisvė yra teisė, kurią turime branginti ir ryžtingai ginti šioje naujoje tikrovėje.

Bendros pagrindinių teisių kultūros Europoje puoselėjimas

EESRK narys Cristian Pîrvulescu

Metas, kai pagrindinės teisės, teisinė valstybė ir demokratija mūsų žemyne galėjo būti laikomos savaime suprantamais dalykais, jau tikrai yra pasibaigęs. Vis geriau suprantame, kad šias vertybes reikia aktyviai ginti nuo populizmo, neapykantą kurstančių kalbų, išpuolių prieš mažumas, mažinamos pilietinės visuomenės veiksmų laisvės ir kai kurių šalių vyriausybių polinkio sutelkti valdžią. EESRK [Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų ad hoc grupės](#) uždavinys - skatinti pagrindinių teisių kultūrą Europoje.

Visai neseniai mūsų žemynas patyrė daugybę krizių, kurios buvo išbandymas visoms ES vertybėms, įtvirtintas [Sutarties 2 straipsnyje](#). Nuo naujojo tūkstantmečio pradžios Europos žmonėms teko atremti daug įvairių iššūkių, iš kurių sunkiausi buvo 2008 m. finansų krizė ir dėl jos įvestos griežto taupymo priemonės, iškilusios grėsmės saugumui ir terorizmas, didžiulė humanitarinė problema, kurią kelia beviltiška prieglobsčio prašytojų padėtis, ir didžiausia per šimtmetį sveikatos krizė.

EESRK negalėjo tiesiog stebėti ir nieko nedaryti. 2018 m. jis įsteigė **Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų ad hoc grupę**

(FRRL), kurioje yra 21 narys ir kuriai man teko garbė pirmininkauti po mano kolegos José Antonio Moreno Díazo. Šioje grupėje pilietinė visuomenė gali dalytis savo nuomone apie pokyčius pagrindinių teisių, demokratijos ir teisinės valstybės srityje valstybėse narėse.

Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupė rengia vizitus į visas ES valstybes nares, per kuriuos ji susitinka su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, teisės ir žiniasklaidos specialistais ir nacionalinėmis valdžios institucijomis. Remdamasi jų indėliu, grupė rengia ataskaitas, kuriose aprašoma padėtis kiekvienoje šalyje.

Bendras požiūris yra ne išanalizuoti ar laikomasi įstatymo raidės, o sudaryti palankesnes sąlygas konstruktyviam dialogui tais klausimais, dėl kurių visuomenė kartais yra itin susiskaldžiusi. Gavome labai teigiamų atsiliepimų iš pilietinės visuomenės organizacijų atstovų, kurie nustatė, kad ataskaitos iš tiesų paskatino nacionalinius debatus.

Kitas svarbus Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupės tikslas – remtis šiais vizitais į šalis siekiant atkreipti dėmesį į Europoje besiformuojančias tendencijas. Todėl 2019 m. lapkričio mėn. suorganizavome [pirmąją konferenciją](#), kurioje pristatėme [suvestinę ataskaitą](#) dėl bendros padėties pirmųjų vizitų į šalis metu. 2021 m. lapkričio mėn. surengsime antrąją konferenciją ir šį kartą joje subursime suinteresuotuosius subjektus Europos Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoms aptarti.

Mūsų vidutinės trukmės laikotarpio tikslas – įsteigti platesnį pilietinės visuomenės forumą, kuris sudarytų sąlygas visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams dalyvauti įtraukiose ir atvirose diskusijose dėl ES vertybių gynimo. Tarpiniame etape greitai sukursime naują tinklalapį, kuriame skelbsime rašytinius suinteresuotųjų subjektų pasiūlymus.

Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupė nori prisidėti prie bendros europinės pagrindinių teisių, teisinės valstybės principų ir demokratijos puoselėjimo. Be vizitų į šalis ir konferencijų, *ad hoc* grupė ypatingą dėmesį skiria dabartinei COVID-19 krizei, organizuodama klausymus dėl jos [poveikio](#) ir [ekonomikos gaivinimo](#). Ji pradėjo rengti dvi nuomones savo iniciatyva, kuriose bus nagrinėjamas COVID-19 [poveikis](#) ir [ekonomikos gaivinimo fondų teisinės valstybės aspektas](#).

Apskritai kalbant, pagrindinė šios *ad hoc* grupės pridėtinė vertė yra tai, kad ji padeda formuoti socialinį ir ekonominį požiūrį į pagrindines teises ir teisinę valstybę bei sukuria visų rūšių pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant socialinius partnerius, koaliciją. Mūsų nuomonė dėl [teisinės valstybės poveikio ekonomikos augimui](#) iliustruoja šį požiūrį ir parodo didėjančią darbdavių, darbuotojų, taip pat EESRK atstovaujamų visuomenės jėgų ir grupės „Įvairovė Europa Grupė“ susidomėjimą šiais klausimais. Aktyvus visų šių grupių dalyvavimas yra labai svarbus Pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principų *ad hoc* grupės darbui.

ATSPŪKITE, KAS PAS MUS SVEČIUOJASI...

Netikėtas svečias

Kiekvieną mėnesį kviečiame jus į susitikimą su netikėtu svečiu, kurio darbas ir atsidavimas įkvepia kitus. EESRK Info liepos numerio svečiais tapo Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono direktorius dr. Hans Henri Kluge ir „The Ocean Race Summits“ direktorius Johan Strid.

Dr. Hans Henri P. Kluge pradėjo eiti PSO Europos regiono direktoriaus pareigas 2020 m. vasario 1 d., kai jį paskyrė PSO Europos regiono komitetas ir PSO vykdomoji valdyba. Per 25 darbo visame pasaulyje metus jis sukaupe didelės patirties medicinos praktikoje ir visuomenės sveikatos srityje.

Johan Strid „The Ocean Race Summits“ direktoriaus pareigas pradėjo eiti 2020 m. rugpjūtį. Prieš tai jis dirbo Švedijos paraolimpinio komiteto generaliniu sekretoriumi, o iki tol – Švedijos skautų ir jų vadovų

organizacijos generaliniu sekretoriumi. Johan Strid turi didelės patirties pilietinės visuomenės klausimais: jis yra dirbęs Švedijos jaunimo tarybos, Švedijos Raudonojo Kryžiaus ir „Ecpat“ valdybose. Jis buvo verslininkas ir įsteigė keletą įmonių. Europos lygmeniu J. Strid ėjo Europos Tarybos Jaunimo direktorato patariamąsios tarybos pirmininko pareigas ir buvo Europos skautų komiteto narys.

„Ateitis nėra nulemta ir mes patys galime keisti COVID-19 pandemijos eigą“

Interviu su Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono biuro direktoriumi dr. Hans Henri Kluge

Kaip vertinate skiepavimo kampanijos poveikį Europoje?

Nuo 2021 m. vasario 4 d. pasaulyje nuo COVID-19 paskiepyta daugiau žmonių nei nuo epidemijos pradžios patvirtinta užsikrėtusiųjų. Europos regione iki šiol panaudota daugiau kaip 477 mln. vakcinų nuo COVID-19 dozių (birželio 17 d. duomenys).

Tai rodo padarytą didelę pažangą: mažėja hospitalizavimo rodiklis ir mirties atvejų, visų pirma tose šalyse, kuriose didelė vyresnio amžiaus suaugusiųjų skiepavimo aprėptis. Akivaizdus ne tik skiepavimo poveikis, bet ir strategijos, pagal kurią siekiama pirmiausia paskiepyti pažeidžiamiausias asmenis, kaip nustatyta tiek pasaulinių, tiek regioninių patariamųjų komitetų, ir kuri įgyvendinama visame PSO Europos regione, veiksmingumas gelbėjant gyvybes, mažinant našta sveikatos priežiūros sistemoms ir padedant mums kuo greičiau įveikti sunkiausią pandemijos etapą.

Skiepimas atlieka svarbų vaidmenį mažinant hospitalizavimo rodiklį ir mirčių atvejų, tačiau turime saugotis, nes net ir pasiskiepę asmenys vis dar gali užsikrėsti ir platinti virusą. Turime toliau taikyti išmėgintas visuomenės sveikatos ir socialines priemones, taip pat didinti skiepavimo tempą.

Ypač norėčiau pabrėžti, kad ateitis nėra nulemta ir mes patys galime keisti COVID-19 pandemijos eigą, nes ji priklauso tiek nuo pavienio asmens, tiek nuo visos visuomenės veiksmų.

Kokia yra padėtis pasaulyje?

Vienas iš svarbiausių dalykų – būtinas didesnis teisingumas. Šalyse, kurioms pavyko pakankamai apsirūpinti skiepais, kad būtų galima paskiepyti pažeidžiamiausias asmenis, dėl skiepavimo mažėja sunkių ligos atvejų ir mirčių, be to, išankstiniai rezultatai rodo, kad skiepai taip pat gali stabdyti viruso perdavimą. Tačiau ypač nevienodos skiepimosi galimybės pasaulyje tebėra vienas iš didžiausių pavojų, kad būtų galima sustabdyti pandemiją.

Šiuo metu 77 proc. visų panaudotų skiepų dozių pasaulyje tenka tik 10 šalių. Turime dėti daugiau pastangų, kad skiepų paskirstymas tarp šalių ir gyventojų būtų tolygesnis.

Kitas susijęs aspektas – solidarumo svarba. Atėjo laikas visiems parodyti solidarumą ir vieniems kitus remti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Užsibrėžkime tikslą absoliučiai kiekvienoje šalyje pasiekti kuo didesnę skiepavimo aprėptį, pradėdami nuo pažeidžiamiausių, kad taip galėtume greičiau sugrįžti į normalų gyvenimą.

74-ojoje Pasaulio sveikatos asamblėjoje PSO generalinis direktorius paragino šalis gerokai paspartinti skiepimą, kad iki rugsėjo mėn. kiekvienoje jų būtų paskiepyta bent 10 proc. gyventojų ir taip iki gruodžio mėn. siekti, kad iki metų pabaigos būtų paskiepyta bent 30 proc. gyventojų. Kaip pasaulinė sveikatos bendruomenė visi turime labiau pasistengti.

Kokios patirties įgijome ir kaip galėtume geriau pasirengti ateičiai?

Gegužės 24 d.–birželio 1 d. vykusioje 74-ojoje Pasaulio sveikatos asamblėjoje daug dėmesio skirta COVID-19 pandemijos sustabdymui ir pasirengimui kitoms pandemijoms. Tačiau svarbiausia – visi kartu stengėsi pasimokyti iš dabartinės pandemijos.

PSO užsakymu buvo atliktas ne vienas nepriklausomas tyrimas ir ekspertų vertinimas, siekiant pasaulinei sveikatos bendruomenei suteikti orientyrą kaip pagerinti kolektyvinį atsaką į pandemijos protrūkius ar kitas tarptautinio masto ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas.

Visuose šiuose vertinimuose tvirtai ir aiškiai rekomenduojama ateityje sustiprinti PSO vaidmenį reagavimo į ekstremaliąsias sveikatos situacijas srityje. Dabar turime rekomendacijas įgyvendinti praktiškai. Tai bus didžiulis uždavinys, kuriam įveikti reikės plačių politinių ir finansinių įsipareigojimų ir aiškaus bendro tikslo išgelbėti daugiau gyvybių, užkirsti kelią pragyvenimo šaltinio praradimui ir reaguojant į pandemiją užtikrinti teisingumą.

Būta pasiūlymų sudaryti naują sutartį dėl pandemijų, siekiant sustiprinti pasirengimo pandemijoms ir reagavimo į jas struktūrą. Šis klausimas bus aptartas lapkričio mėn. vyksiančioje specialioje PSO sesijoje.

Europos regione įsteigiau vadinamąją Monti komisiją. Tai – visos Europos sveikatos ir darnaus vystymosi komisija, kurios užduotis yra persvarstyti politinius prioritetus atsižvelgiant į pandemiją. Ši komisija, kuriai priklauso buvę valstybių vadovai, mokslininkai ir ekonomistai, sveikatos priežiūros ir socialinės globos institucijų vadovai, verslo bendruomenės ir finansų įstaigų vadovai iš viso Europos regiono, įvertins patirtį, įgytą skirtingų šalių sveikatos priežiūros institucijoms reaguojant į COVID-19 pandemiją, ir parengs rekomendacijas dėl investicijų ir reformų, būtinų siekiant padidinti sveikatos priežiūros ir socialinės globos sistemų atsparumą.

Kaip ES remia pasaulines ir regionines pastangas įveikti COVID-19?

ES yra vienas iš svarbiausių Jungtinių Tautų (JT) partnerių pasaulyje.

Stojimo į ES procesas yra labai svarbi reformų varomoji jėga ir akstinas vyriausybėms siekti pažangos įvairiose teisėkūros ir politikos srityse. ES investicijų skatinimo paketai bus labai svarbus veiksnys, padėsiantis Europos ir tarptautinėms finansų įstaigoms sudaryti palankesnes sąlygas didesnėms viešosioms ir privačiosioms investicijoms Vakarų Balkanuose ir Rytų partnerystės šalyse, be kita ko, sveikatos sektoriuje. Mes taip pat vertiname ES investicijas į sveikatos apsaugą teikiant finansavimą ir su PSO Europos regiono biuru vykdant bendrus veiksmus ES nepriklausančiose valstybėse.

Šiuo (po)pandeminiu laikotarpiu PSO Europos regiono biuras dalyvauja kuriant sąjungas ir formuojant bendras JT ir ES strategijas, siekdamas palaikyti stojimo į ES procesą Vakarų Balkanų subregione ir stiprinti demokratinę ir ekonominę aplinką ES kaimyninėse šalyse.

PSO Europos regiono biuro pastangos pasinaudoti savo vadovaujančiu vaidmeniu sveikatos srityje, siekiant aktyviai suderinti, remti ir paspartinti strategines partnerystes ir bendradarbiavimą Europos subregionuose, yra mūsų pažangos sveikatos srityje ramstis įgyvendinant 2020–2025 m. Europos darbo programą ir siekiant 2030 m. darnaus vystymosi tikslų.

„Turime padaryti viską, ką galime, kad pagerintume planetos sveikatą?“

sako „The Oceans Race“ aukščiausio lygio susitikimo direktorius Johan Strid

„Kodėl buriavimo varžybos „The Ocean Race“ nori padėti formuoti naujas ir tobulinti esamas politikos priemones siekiant spręsti vienas opiausių mūsų mėlynosios planetos problemų?“ Šis klausimas man užduodamas dažnai, o atsakau į jį taip: visi turime daryti viską, ką galime, kad pagerintume savo planetos sveikatą, o konkrečiai mūsų atveju - mūsų sportinės arenos - vandenyno sveikatą.

Turime vieną vandenyno masyvą, tačiau jo apsaugos ir valdymo būdai yra įvairūs ir nekoordinuojami. Tai ir klimato kaitos pasekmės lemia mūsų jūrų pasaulio nelaimės. „The Ocean Race“ dalyviai labiau nei dauguma

kitų planetos gyventojų stebi vandenyną ir mato, kaip blogėja jo būklė. Turime skubiai sukurti geresnę sistemą, kurios esmė būtų bendradarbiavimas.

Įkvėpti novatoriško EESRK tyrimo **ES pagrindinių gamtos teisių chartijos kūrimas**, nagrinėsime, ar juridinių teisių suteikimas vandenynui gali padėti užtikrinti geresnę jo apsaugą ir valdymą.

„The Ocean Race“ yra sunkiausios komandinės sporto varžybos pasaulyje. Galime pasinaudoti šių aplink pasaulį buriuojančių žmonių ryžtingumu siekdami pagerinti pasaulinę vandenynų politiką. Mes nesame vyriausybė, nevyriausybinė organizacija, akademinė įstaiga ar įmonė. Mes – sporto varžybos. Tai suteikia mums nepriklausomą ir didelių galimybių platformą, kurioje galime į dialogą dėl vandenynų klausimų sprendimo pakviesti žmones iš visų visuomenės grupių. Šiuo tikslu organizuojame „The Ocean Race“ aukščiausio lygio susitikimus.

Iki šiol esame surengę 11 tokių susitikimų, paskutinis jų vyko birželio 16 d. ir buvo skirtas Europai. Jame dalyvavo ES Komisijos Pirmininkė **Ursula von der Leyen**, EESRK pirmininkės pavaduotojas **Cillian Lohan** ir už aplinką, vandenynus ir žuvininkystę atsakingas Europos Komisijos narys **Virginijus Sinkevičius**.

Iki 2023 m. rugsėjo mėn. surengsime dar aštuonis aukščiausio lygio susitikimus strateginėse visų žemynų vietose. Jie suburs pasaulinio masto valdžios, mokslo, pramonės, NVO, žiniasklaidos ir sporto atstovus kartu su entuziastingais vandenynų gynėjais, kad būtų priimti sprendimai ir prisiimti įsipareigojimai spręsti problemas, su kuriomis susiduria mūsų jūros. Taikome novatoriškus darbo metodus, pasitelkdami visų savo „veiklos laboratorijų“ dalyvių dinamiškumą, kompetenciją ir kūrybiškumą. Pasibaigus šiam aukšto lygio renginių ciklui bus parengta pasiūlymų, kaip pagerinti pasaulinę vandenynų politiką, grindžiamą vandenynų teisėmis.

Be šių susitikimų „The Ocean Race“ įgyvendina apdovanojimų sulaukusią tvarumo programą, pagal kurią mes visi esame atsakingi už tai, kad mūsų veiksmai būtų grindžiami tvarumu ir kad paliktume pozityvų paveldą ateities kartoms. Mūsų mokymo programa moko vaikus ir jaunimą, kaip padėti vandenynui. Varžybose dalyvaujančiose jachtose naudojama mokslinė įranga pateikia vertingų duomenų. Tarpiniuose uostuose nenaudojame vienkartinį plastikinių gaminių, stiprinamės tvarių maistu ir taikome šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo strategiją, stengdamiesi naudoti tik atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

Norime visiems parodyti: surengti tvarias pasaulinio lygio sporto varžybas ne tik įmanoma, bet ir tam nėra kitų alternatyvų.

EESRK mums yra labai svarbus partneris. Jūs atstovaujate organizuotai pilietinei visuomenei Europoje ir turite galimybę išsakyti savo nuomonę, kai ES priima sprendimus. Jūsų platforma iš esmės atitinka tai, ką mes norime pasiekti per „The Ocean Race“ aukščiausiojo lygio susitikimus, į kuriuos susirenka visos jėgos, norinčios prisidėti prie sveikesnių vandenynų ir atstovaujančios visai pasaulio visuomenei. Tikiuosi, kad kartu galėsime remtis tuo, ką drauge pasiekėme Europai skirtame „The Ocean Race“ aukščiausiojo lygio susitikime, ir bendradarbiauti siekdami užtikrinti, kad vyriausybės, įmonės, NVO ir institucijos prisiimtų su vandenynais susijusius įsipareigojimus. Pasaulinis įmonių, profesinių sąjungų, EESRK ir jo narių organizacijų tinklas yra labai vertinga struktūra siekiant sveikų vandenynų. Jūsų darbas kuriant ES pagrindinių gamtos teisių chartiją yra puikus pagrindas mūsų bendradarbiavimui.

Esame dėkingi už galimybę bendradarbiauti su EESRK ir džiaugiamės, kad galėsime toliau dirbti drauge siekdami pasaulinio gamtos ir vandenynų juridinių teisių pripažinimo.

[Herman van Rompuy: The old poet speaks gently](#)

We are delighted to host a new selection of haikus by Herman Van Rompuy, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently."

These haikus were originally written in French

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

***

Like every year the flowers
Are on their way to their appointment
More faithful than people

***

A vast forest

With spaces of shadow and light
Like life

***

Everywhere in the world
Poets sing of life and nature
This sharing makes peace

Herman van Rompuy: Le vieux poète parle doucement

Nous avons le plaisir de poursuivre la publication de la série de haïkus, sous le titre commun "Le vieux poète parle doucement", qui nous a été offerte par leur auteur Herman van Rompuy, ancien président du Conseil européen.

***

Comme chaque année les fleurs
Sont sur leur rendez-vous
Plus fidèles que les hommes

***

Une vaste forêt

Aux espaces d'ombre de lumière
Comme la vie

***

Partout dans le monde
Les poètes chantent la vie et la nature
Ce partage fait la paix

EESRK NAUJIENOS

Kritiniu Europos Sąjungai metu pirmininkauti pradeda Slovėnija

2021 m. liepos 1 d. pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai perėmė Slovėnija - būtent tada, kai Europa siekia atsigauti, atkurti gyvenimą tobuliau ir COVID-19 pandemiją įveikti sustiprėjusi.

Nuo savo įstojimo į ES (2004 m.) jau antrą kartą pirmininkaujanti Slovėnija pasirinko šūkį „Kartu. Atsparūs. Europa“ – šie trys žodžiai simbolizuoja jos pagrindinius prioritetus. Pačios pirmininkaujančios Slovėnijos žodžiais: „Bendras darbas, tarpusavio palaikymas ir solidarumas kiekvieno Europos piliečio labai bus pagrindas ES atsparumo stiprinimui.“

Tarybai pirmininkaujančios Slovėnijos programoje akcentuojami keturi prioritetai:

- **ES atsparumo** įvairių formų krizėms, kaip antai COVID-19 pandemija, stiprinimas ir anksčiau pirmininkavusių šalių Vokietijos ir Portugalijos darbo stiprinant ES kibernetinį atsparumą turtas;
- ekonomikos ir socialinio **atsigavimo** po pandemijos valdymas, kartu skatinant perėjimą prie technologiškai pažangesnių ir labiau aplinkai tausojančių ekonomikos formų;
- **Konferencijos dėl Europos ateities** propagavimas – tai bus pagrindinis rugsėjo pradžioje vyksiančio **Bledo strateginio forumo**, kuriame susirinks didžiulis dalyvių ratas iš įvairių Europos institucijų, tema;
- europinės gyvensenos apsauga ir stiprinimas, įskaitant **teisines valstybės principo laikymąsi**.

Siekdama šių prioritetų, Slovėnija sieks kurti patikimą ir saugią Europos Sąjungą, galinčią užtikrinti saugumą ir stabilumą savo kaimynystėje. Ypatingas dėmesys bus skiriamas **Vakarų Balkanams** ir patikimam ES plėtros proceso vykdymui. 2021 m. spalio mėn. Slovėnija planuoja surengti neformalų **ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimą**. Prie jo prisidės **EESRK Vakarų Balkanų pilietinės visuomenės forumas**, kuris bus organizuojamas rugsėjo pabaigoje, pateikdamas konkrečių organizuotos pilietinės visuomenės rekomendacijų.

EESRK užtikrins, kad būtų išgirstas organizuotos pilietinės visuomenės balsas parengdamas **penkis tiriamąsias nuomones**, kurių paprašė pirmininkaujanti Slovėnija, įvairiomis temomis, pradedant suaugusiųjų mokymusi ir baigiant sąžiningomis maisto tiekimo grandinėmis. Šių tiriamųjų nuomonių temos:

1. Suaugusiųjų mokymasis
2. Pagrindiniai tvaraus, kokybiško darbo elementai atsigavimo laikotarpiu ir jam pasibaigus
3. Skaitmeninio ekonominių ir socialinių galimybių išnaudojimas ir ekonomikos, visų pirma MVĮ, skaitmeninės transformacijos gerinimas, daugiausia dėmesio skiriant žmogų orientuotiems dirbtiniam intelektui ir duomenims
4. Įtraukus, saugaus ir patikimo skaitmeninio visiems atnaujinimas
5. Sąžiningos maisto tiekimo grandinės kūrimas.

EESRK džiaugiasi galėsiantis bendradarbiauti su Slovėnijos vyriausybe organizuojant bendras iniciatyvas bei renginius ir remis pirmininkaujančią Slovėniją per savo platų Europos organizuotos pilietinės visuomenės tinklą. Komitetas yra patenkintas, kad jis jau pakviestas į Slovėnijoje planuojamas **apskritojo stalo diskusijas dėl Konferencijos dėl Europos ateities** ir į Bledo strateginį forumą.

Daugiau informacijos apie Slovėnijos pirmininkavimą rasite čia:

<https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/> (st)

Konferencija dėl Europos ateities: EESRK konsultacijos pasieks visus Europos kampelius

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė **Christa Schweng** tiesiogine klausimų ir atsakymų sesija pradėjo oficialią Komiteto veiklą, skirtą Konferencijai dėl Europos ateities. Renginyje **#CoFoE: Gražinti Europos projektą piliečiams** buvo išdėstytas organizuotos pilietinės visuomenės požiūris ir lūkesčiai, susiję su konferencija. Taip pat buvo pabrėžta, kad svarbu įtraukti žmones, gyvenančius už Briuselio ribų, ir surengti svarstymai rengiantis būsimoms konsultacijoms su piliečiais.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** teigė, kad Komitetas vykdys informavimo veiklą visose valstybėse narėse, kad užtikrintų teisingą atstovavimą: „Mes įtrauksime darbdavius, darbuotojus ir visą organizuotą pilietinę visuomenę ir perduosime jų nuomonę Konferencijai dėl Europos ateities.“ Ji taip pat paminėjo neseniai priimtą **EESRK rezoliuciją**, kurioje

siūlomas naujas Europos naratyvas.

Europos Komisijos pirmininkės pavaduotoja **Dubravka Šuica** pasakė: „Politika Europos Sąjungoje pasikeitė. Pirmą kartą istorijoje šioje Konferencijoje piliečiai tapo Europos Sąjungos politikos formavimo ašimi. Konferencija leis piliečiams ir pilietinei visuomenei priimti atsakomybę už būsimą Europos Sąjungą.“

EP narė **Eva Maydell** pabrėžė, kad „mūsų užduotis – užtikrinti, kad Konferencija dėl Europos ateities būtų prasminga piliečiams“.

EESRK darbai, susijusiam su nauju Europos naratyvu, vadovavo trijų Komiteto grupių pirmininkai: **Stefano Mallia** (Darbdaviai), **Oliver Röpke** (Darbuotojai) ir **Séamus Boland** („Ivairovė Europa“).

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininkės pavaduotojas **Cillian Lohan** užbaigė diskusiją sakydamas, kad EESRK konsultacijos dėl Konferencijos dėl Europos ateities pasieks visus Europos kampelius ir bus kuo platesnės.

Planuojama, kad Konferencijos išvados bus parengtos iki 2022 m. pavasario. Tada ES institucijos apsvarstys europiečių pasiūlymus.

Stebėkite pirmąjį #CoFoE: Gražinti Europos projektą piliečiams renginį [EESRK „Twitter“ paskyroje @EU EESC](#) arba socialiniame tinkle „[Facebook](#)“. (ks)

„Europos žaliasis kursas bus tiesiog teisingas arba jo tiesiog nebus“

EESRK birželio mėn. plenarinėje sesijoje Frans Timmermans paskelbė apie priemones, kuriomis bus siekiama apsaugoti pažeidžiamiausius žmones nuo galimo anglies dioksido apmokestinimo taikymo šildymui ir degalams, ir išklaušė EESRK pasiūlymus, kaip socialiniu dialogu pagerinti įmonių sprendimus dėl žaliosios pertvarkos.

Tardama sveikinimo žodį prieš diskusiją su Europos Komisijos pirmininke pavaduotoju **F. Timmermansu**, EESRK pirmininkė **Christa Schweng** pareiškė: „Žaliasis kursas yra plataus užmojo ES augimo strategija, kuri padės iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui ir suteiks ekonominį postūmį, tačiau kartu reikėtų stiprinti socialinę, darbo, sveikatos ir teisingumo dimensijas, užtikrinant, kad nė vienas žmogus, bendruomenė, darbuotojas, sektorius ar regionas nebūtų paliktas nuošalyje.“

Savo kalboje **F. Timmermans** nurodė, kad žaliosios pertvarkos socialinė dimensija Komisijai yra didelės svarbos klausimas, kadangi pandemija drastiškai padidino socialinius skirtumus. Jis apžvelgė pagrindinius pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinio, kurį ketinama paskelbti liepos 14 d., elementus.

F. Timmermans teigė, kad rinkinys „naujuose pasiūlymuose įtvirtins socialinį teisingumą“ šiomis priemonėmis:

- teisingu naštos, susijusios su klimato srities veiksmais, pasidalijimu tarp pramonės sektorių, vyriausybės ir asmenų ir
- socialiniu mechanizmu, kuris sušvelnins tokių priemonių kaip galimas prekybos apyvartinių taršos leidimų sistemos išplėtimas šildymui ir degalams, poveikį pažeidžiamiausiems.

„Turime apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius nuo galimo šildymo ir degalų kainų augimo, pirmiausia regionuose, kur dar nėra ekologiškų alternatyvų, – sakė **F. Timmermans**. – Todėl, jei norime pradėti prekiauti šių degalų apyvartinių taršos leidimais, turime dar labiau sustiprinti savo įsipareigojimą siekti socialinio teisingumo. Bet koks pasiūlymas dėl prekybos apyvartinių taršos leidimais šiuose naujuose sektoriuose turi būti teikiamas vienu metu su pasiūlymu dėl socialinio poveikio.“

Diskusijos metu **F. Timmermans** susipažino su EESRK pozicija dėl socialinio kurso, kuris būtų neatsiejama žaliojo kurso dalis, formavimo. Pasiūlymai, kuriuos pranešėjas **Norbert Kluge** išdėstė nuomonėje **Žaliojo kurso nebus be socialinio kurso**, pirmiausia yra susiję su darbuotojų dalyvavimu įmonių sprendimų priėmimo procesuose ir su įmonių socialine atsakomybe.

„Manome, kad įsiklausę į darbuotojų balsą galėtume pagerinti įmonėms pereinant prie žaliajo modelio priimamų ekonominių sprendimų kokybę“, – sakė **N. Kluge**.

Pranešėjas pridūrė: „Darbuotojų informavimas, konsultavimasis su jais ir darbuotojų dalyvavimas valdybose paprastai yra palankesnis ilgalaikiai perspektyvai ir gerina ekonominių reformų darbotvarkės sprendimų priėmimo kokybę.“.

Vis dėlto EESRK pabrėžia, kad socialinis kursas yra svarbi žaliajo kurso dalis ir nėra tik susijęs su darbu. Jis susijęs su pajamomis, socialine apsauga, mokestine parama visiems, kam jos reikia, įskaitant tuos, kurie neturi jokios galimybės gauti darbo. (dm)

Europos ateities prioritetas privalo būti ekonomikos atgaivinimas ir atkūrimas po pandemijos

Pagrindiniai ES artimiausios ateities prioritetai turi apimti Europos ekonomikos sugrąžinimą į įprastas vėžes, kad būtų užtikrinta tvari pertvarka ir Europos žmonių bei įmonių gerovė. Tai pagrindinė mintis, išdėstyta EESRK birželio mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje rezoliucijoje dėl EESRK indėlio į Europos

Komisijos 2022 m. darbo programą.

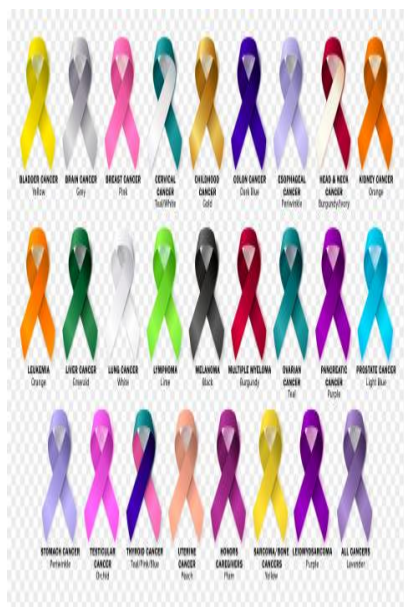
Rezoliucijoje EESRK teigia, kad po pandemijos du raktiniai žodžiai turėtų būti atgaivinimas ir atkūrimas. Tiek investicijos, tiek reformos turi būti orientuojamos į siekį įveikti ekonominę ir socialinę krizę ir sustiprinti Europos atsparumą būsimiems sukrėtimams, visa tai pagrindžiant įtraukiu ir tvariu augimu, deramu darbu ir socialiniu teisingumu.

Pagrindiniai ramsčiai turėtų būti šie:

- viso bendrosios rinkos potencialo išlaisvinimas,
- darnaus vystymosi tikslų pasiekimas,
- žiedinimo ekonomikos kūrimas ir poveikio klimatui neutralizavimas iki 2050 m.,
- gero valdymo ir demokratinio atskaitomybės užtikrinimas.

Komentuodama priimtą rezoliuciją, EESRK pirmininkė **Christa Schweng** teigė: „Tikiu, kad EESRK rekomendacijos, kurias pateikėme labai ankstyvame etape, bus vertingas indėlis į būsimą Komisijos darbo programą. *Komitetas ir toliau yra visapusiškai pasirengęs remti šešis pagrindinius Komisijos užmojus ir vykdyti savo vaidmenį palengvindamas dialogą pilietinėje visuomenėje ir su Europos institucijomis, kad šie užmojai virstų realybe.*“

Ch. Schweng pridūrė, kad per pilietinės visuomenės organizacijas įtraukiant visus piliečius, atsigavimo procesas ir Europos ateities formavimas tikrai turės demokratinį pagrindą: „Dedu dideles viltis, kad nustatydama kitų metų prioritetus Komisija atsižvelgs į Europos organizuotos pilietinės visuomenės pasiūlymus.“

Naujoji ES kovos su vėžiu strategija – puiki galimybė apsaugoti europiečių sveikatą?

Vėžys tampa pagrindine mirties priežastimi ES, todėl Europos kovos su vėžiu planas yra neabejotinai aktualus. EESRK palankiai vertina šį planą, kuris yra svarbus kovos su vėžiu etapas. Tačiau neišspręsti regioninės ir socialinės nelygybės klausimai rodo, kad dar yra ką tobulinti.

EESRK tvirtai remia naująjį Komisijos 4 mlrd. EUR vertės planą, skirtą kovos su vėžiu veiksmams finansuoti – pirmąjį nuo 1990 m. parengtą strateginį dokumentą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama kovai su šia rykšte.

„ES reikia naujo Maršalo plano onkologijos srityje, o tai žingsnis teisinga kryptimi. Negalime praleisti šio šanso“, – pabrėžė **Małgorzata Anna**

Bogusz, EESRK nuomonės [Europos kovos su vėžiu planas](#) pranešėja.

„Planas yra tinkamas, nes apima daugelį svarbiausių kovos su vėžiu aspektų“, – sakė nuomonės bendrapranešėję **Milena Angelova**.

Sergamumas vėžiu ir mirtingumas nuo jo priklauso nuo vėžio rūšies, paciento gyvenamosios vietos ir socialinės padėties. Būtina sutelkti dėmesį į regioninius infrastruktūros skirtumus ir socialinę nelygybę užimtumo ir lyčių požiūriu.

EESRK ragina valstybes nares imtis aktyvių veiksmų ir pabrėžia būtinybę užtikrinti veiksmingą profesinio vėžio prevenciją. Šiuo tikslu jis ragina parengti daugiau tyrimų apie sąlytį su kancerogeninėmis medžiagomis, mutagenais ir endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis bei profesinio vėžio, ypač moterų atveju, priežastis.

Galiausiai, nuomonėje pabrėžiama, kad socialiniams partneriams ir pilietinės visuomenės organizacijoms tenka svarbus vaidmuo didinant informuotumą ir rengiant sveikos gyvensenos kampanijas. (at)

Pilietin? visuomen? turi aktyviai dalyvauti ginant ES vertybes

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas patvirtino savo įsipareigojimą nuolat bendradarbiauti su Europos Komisija ir kitomis ES institucijomis puoselėjant ir įgyvendinant pagrindines ES vertybes, visų pirma teisinės valstybės principą, pagrindines teises ir demokratiją.

Birželio 10 d. plenarinės sesijos posėdyje vykusiose diskusijose su už teisingumą atsakingu Europos Komisijos nariu **Didier Reynders'u** EESRK paragino labiau sustiprinti demokratinę pilietinės visuomenės organizacijų ir piliečių dalyvavimą ES lygmeniu, neapsiribojant tik dalyvavimu rinkimuose, ir sudaryti sąlygas prasmingam pilietiniam dialogui. EESRK nariai taip pat labai pabrėžė būtinybę socialines ir ekonomines teises pripažinti pagrindinėmis teisėmis ES.

Plenarinėje sesijoje EESRK pristatė ir priėmė nuomones dėl [Europos demokratijos veiksmų plano](#) ir [Naujos Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo strategijos](#), kuriose išreiškė pritarimą pastarojo meto

Komisijos iniciatyvoms, kuriomis siekiama apginti ES demokratines vertybes ir piliečių teises.

EESRK pirmininkė Christa Schweng įspėjo: „ES vertybėms išbandymų kyla visur, jų negalima laikyti galutinai įtvirtintomis net tose šalyse, kurios turi ilgalaikes demokratijos tradicijas. Pilietinė visuomenė daug tikisi iš ES veiksmų siekiant apginti šias vertybes ir nori aktyviai dalyvauti nacionalinio ir Europos lygmens diskusijose apie tai, kaip tai padaryti.“

Didier Reynders pabrėžė: „Daugeliui problemų spręsti reikės visapusiškos visą visuomenę įtraukiančios strategijos ir tarptautinio bendradarbiavimo koordinuojant vyriausybių, pilietinės visuomenės, mokslininkų ir faktų tikrintojų, privačiojo sektoriaus, žiniasklaidos ir piliečių pastangas. Šiuo požiūriu norėčiau pasidžiaugti vaisingu Komisijos ir Jūsų Komiteto bendradarbiavimu.“

Nuomonėje dėl Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo strategijos EESRK ragina priimti pilietinės visuomenės organizacijų apsaugos ir paramos priemones, įskaitant mechanizmą, skirtą nustatyti priekabiavimo atvejus ir apie juos pranešti. Joje taip pat raginama sustiprinti socialinių partnerių vaidmenį propaguojant ir įgyvendinant Chartija nustatytas teises.

Nuomonėje dėl Europos demokratijos veiksmų plano EESRK rekomenduoja Komisijai į planą įtraukti atskirą papildomą pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių dalyvavimo ir demokratijos darbo srityje skatinimo skyrių. Komitetas apgailestauja, kad veiksmų plane nenagrinėjamas svarbus socialinio dialogo ir kolektyvinių derybų vaidmuo mažinant nelygybę ir skatinant europiečius laikytis demokratinų idealų. (II)

Tik padidinus Europos piliečių iniciatyvos poveikį ji padės ES iš naujo užmegzti ryšius su savo piliečiais

10-oji Europos piliečių iniciatyvos diena, skirta Europos piliečių iniciatyvai, buvo išskirtinai surengta internetu ir vyko dvi dienas. EESRK pirmininkė Christa Schweng, Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja Věra Jourová ir Europos Parlamento pirmininko pavaduotojas Pedro Silva Pereira įvertino šios unikalios dalyvaujamosios demokratijos priemonės padėtį.

Savo įžanginėje kalboje **Christa Schweng** pabrėžė, kad vienas svarbiausių kiekvieno dalyvaujamojo proceso bruožų yra jo poveikis: „Poveikio trūkumas gali sukelti piliečių nepasitenkinimą, nedalyvavimą ir

nusivylimą“. Tik padidinus Europos piliečių iniciatyvos poveikį ji taps stipriu instrumentu, galinčiu iš naujo suvienyti ES su savo piliečiais“ – teigė ji.

Nuo 2012 m. iki šiol tik šešioms iniciatyvoms pavyko pasiekti mažiausią reikiamą parašų skaičių, o jų poveikis buvo gana ribotas ir pavėluotas. Tačiau priežasčių optimizmui yra – 2021 m. įsigaliojo du pirmieji Europos pilietinės iniciatyvos įkvėpti teisės aktai: **Geriamojo vandens direktyva**, kurią paskatino **iniciatyva „Right2Water“**, ir vadinamasis Skaidrumo reglamentas, kuris yra **glifosato uždraudimo iniciatyvos** rezultatas.

Savo vaizdo pranešime **Věra Jourová** atkreipė dėmesį į pokyčius ir patobulimus, padarytus 2020 m. sausio mėn. įsigaliojusiu naujuoju ESI reglamentu. Ji paaiškino, kad tikrasis EPI iniciatyvų poveikis neapsiriboja tolesniais teisėkūros veiksmais: „Net ir tos iniciatyvos, kurios nepasiekia galutinių oficialių proceso etapų, taip pat gali turėti daugialypį poveikį“, – pasakė ji. „Inicijuodami Europos pilietinę iniciatyvą piliečiai iškelia jiems rūpinimą klausimą į viešąją erdvę. Tai skatina sąmoningumą ir daro poveikį“.

Silva Pereira teigė, kad Europos Parlamentas vis dar diskutuoja dėl to, kaip didinti informuotumą apie Europos piliečių iniciatyvą ir kaip pagerinti jos veikimą: „Svarbu užtikrinti, kad jei iniciatyvai pavyksta pasiekti galutinį etapą, į ją būtų rimtai atsižvelgta ir ji būtų tinkamai išnagrinėta.“ (na)

Žiediniai viešieji pirkimai ES šali? vyriausyb?ms tur?t? b?ti privalomi

Vyriausybės yra didžiausios Europos vartotojos, nes jų metinės išlaidos sudaro apie 14 proc. (arba 2 trln. EUR) viso ES BVP. Šios išlaidos daugiausia susijusios su viešaisiais konkursais dėl reikiamų darbų, prekių ir paslaugų pirkimo iš įmonių.

Per pastaruosius keletą metų Europos Sąjungoje atliktas didelis darbas skatinant valdžios institucijas laikytis tvaresnių vartojimo modelių, atsižvelgiant į kiekvieno pirkimo ilgalaikį poveikį, o ne tik į trumpalaikius poreikius.

2017 m. Europos Komisija paskelbė gaires, kuriose nurodyti žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijai, pamažu įvedant žiedinės ekonomikos elementus, kurie padėtų tiekimo grandinėse uždaryti energijos ir medžiagų ciklus, kartu sumažinant neigiamą poveikį aplinkai ir atliekų susidarymą.

Tačiau šios priemonės neduoda laukiamų rezultatų, nes jų taikymas yra neprivalomas. EESRK laikosi nuomonės, kad atėjo metas nustatyti

būtinuosius privalomus žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus ir suteikti žiedinei ekonomikai didelį postūmį viešųjų pirkimų direktyvomis ir konkrečioms sektoriams skirtais teisės aktais.

Žiediniai viešieji pirkimai leis valdžios institucijoms pirkimo metu neapsiriboti mažiausios kainos kriterijumi.

„Viešieji pirkimai dažnai būna prieštaringi, nes projektų atrankos kriterijai pernelyg dažnai yra labai vienpusiški, jais neatsižvelgiama į projekto gyvavimo ciklo poveikį ar pasekmes“, – sakė **F. Wyckmans**. – „Turėtų būti atsisakoma požiūrio, kad vienintelis viešųjų pirkimų sutarties sudarymo kriterijus – mažiausia kaina, ir reikėtų siekti „ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo“, kuriuo atsižvelgiama į inovacijas, produktų ir paslaugų kokybę, tvarumą, žalinimą ir socialinį poveikį“.

Europos Komisija jau parengė keletą [gyvavimo ciklo sąnaudų](#) modelių, kuriais pirkėjai gali nemokamai naudotis prekių ir paslaugų kainoms palyginti. Šios priemonės valdžios institucijoms leidžia atsižvelgti į produkto, darbo ar paslaugos gyvavimo ciklo sąnaudas nuo pirkimo iki gyvavimo ciklo pabaigos, įskaičiuojant eksploataciją ir priežiūrą. EESRK manymu, šias priemones reikėtų atnaujinti įtraukiant anglies dioksido kainą.

EESRK taip pat mano, kad nepaprastai svarbu užtikrinti galimybę **MVI** sudaryti žiedinių viešųjų pirkimų sutartis ir joms suteikti reikiamą pagalbą. Jos turi didžiulį potencialą, tačiau kyla pavojus, kad jos liks nuošalyje dėl procedūros sudėtingumo. Tik tuo atveju, jei joms bus suteikta reikiama parama, jos galės dalyvauti į vietas ir žmogaus poreikius orientuotuose konkursuose. (dm)

Darbo užmokesčio skaidrumas: privalomos priemonės yra būtinos, tačiau jos nepakanka vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumui sumažinti

EESRK palankiai vertina Komisijos iniciatyvą dėl privalomo darbo užmokesčio skaidrumo, tačiau mano, kad siūloma direktyva turėtų būti sustiprinta keliose srityse ir kad reikia imtis tolesnių priemonių pagrindinėms vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo priežastims šalinti.

Birželio 9 d. priimtoje nuomonėje EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl direktyvos dėl privalomų darbo užmokesčio skaidrumo priemonių, kuri padės darbuotojams užsitikrinti savo teisę į vienodą darbo užmokestį tais atvejais, kai jie diskriminuojami darbo užmokesčio srityje.

Tačiau EESRK mano, kad pasiūlytą direktyvą reikia sustiprinti keliose srityse, įskaitant kriterijus, naudojamus darbo vertei nustatyti, kai kurių skaidrumo priemonių taikymo sritį ir socialinių partnerių bei kolektyvinių derybų vaidmenį.

Vienodas darbo užmokestis ir vienodos vertės darbas

„Vienodo darbo užmokesčio už vienodą darbą“ principas taikomas „darbuotojų kategorijoms“, kurias pagal Komisijos pasiūlymą nustato darbdavys. EESRK mano, kad nepaprastai svarbu sukurti mechanizmus, užtikrinančius, kad darbuotojų kategorijos būtų nustatomos nešališkai lyčių požiūriu, įtraukiant profesines sąjungas ir darbuotojų atstovus pagal nacionalinę teisę ir praktiką.

Kitos priemonės, kuriomis siekiama spręsti struktūrinius klausimus, lemiančius moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą, taip pat turėtų apimti tinkamų ir prieinamų vaikų priežiūros paslaugų teikimą, informuotumo didinimo iniciatyvas, geresnio moterų atstovavimo sprendimų priėmimo vietose užtikrinimą ir su mokesčiais susijusių kliūčių moterų užimtumui šalinimą. Visas internetinis pasakojimas skelbiamas [čia](#).

(na)

Stiprinant Europos poziciją pasaulyje labai svarbu stiprinti tarptautinį euro vaidmenį?

ES turi nustatyti plataus užmojo ekonominius tikslus eurui stiprinti. Tai tapo dar svarbiau atsižvelgiant į pasaulio ekonomikos pokyčių tempą ir į dabartinę ES padėtį inovacijų, konkurencingumo ir investicijoms palankios reguliavimo aplinkos skatinimo srityse.

2021 m. birželio mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje nuomonėje EESRK teigiamai vertina Europos Komisijos komunikatą [Europos ekonomikos ir finansų sistemos atvirumo, tvirtumo ir atsparumo didinimas](#). Kadangi po pandemijos vykstantys pokyčiai labai keičia pasaulinę ekonominę galią, ES turėtų skubiai imtis veiksmų, kad padidintų Europos ekonominį atsparumą. EESRK visų pirma pritaria, kad reikia stiprinti tarptautinį euro, kaip pagrindinės priemonės siekiant stiprinti Europos poziciją pasaulyje, vaidmenį.

Tomasz Wróblewski (I grupė, Darbdaviai) buvo šios EESRK nuomonės pranešėjas. Jis mano, kad Komisija turėtų daugiau dėmesio skirti tarptautinio euro vaidmens silpnėjimo priežasčių nustatymui. „Euro padėtis pasaulyje silpnėja, bet ne taip sparčiai, kaip dolerio“, – sakė jis. – „Tai nekeičia fakto, kad euro pozicijai poveikį daro skirtingi dalykai. Pirma, nėra integruotos bendros finansinių paslaugų rinkos. Nebaigus kurti **bankų sąjungos** ir **kapitalo rinkų sąjungos** mums bus sunku konkuruoti su doleriu“.

EESRK taip pat rekomenduoja daugiau dėmesio skirti sparčiai augančiai **Kinijos** ekonomikai ir ragina parengti veiksmų planą, kuriame būtų į tai atsižvelgiama. Kinijos ženminbi juanio vaidmuo tarptautinėje prekyboje ir tarpuskaitoje didėja. Kinija taip pat intensyviai kuria savo skaitmeninę valiutą, taip pralenkdama likusį pasaulį. ES turi greitai reaguoti ir EESRK pritaria pasiūlymui sukurti skaitmeninį eurą. T. Wróblewski pabrėžia, kad šioje srityje „Europa, turint omenyje mūsų įsipareigojimą saugoti asmens duomenis ir užtikrinti vartotojų privatumą, gali rasti patrauklesnių sprendimų“. (na)

Nacionaliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai: EESRK ragina užtikrinti real? pilietin?s visuomen?s dalyvavim? juos ? gyvendinant

Gegužės 31 d. nuotoliniu būdu vykusioje metinėje Europos semestro grupės konferencijoje EESRK įspėjo, kad daugelyje ES valstybių narių organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimas toli gražu nėra patenkinamas.

Konferencijoje [Atsparios Europos kūrimas. Pilietinė visuomenė ir nacionaliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai](#) pranešimus skaitė svarbūs ES institucijų, nacionalinių ekonomikos ir socialinių reikalų tarybų, ekspertų grupių ir ES pilietinės visuomenės organizacijų atstovai. Daugiausia dėmesio konferencijoje skirta trimis temoms: organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimas rengiant

nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, teisinga pertvarka kuriant žaliąją, skaitmeninę ir tvarią Europos ekonomiką ir Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas.

Diskusiją pradėjo Komiteto pirmininkė **Christa Schweng**, pabrėždama iššūkį šią krizę paversti naujomis galimybėmis. Vienas ypatingų uždavinių – visapusiškai išnaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės potencialą: „Dauguma valstybių narių nepakankamai konsultavosi su organizuota pilietine visuomene arba konsultavosi per vėlai“, – pažymėjo Christa Schweng. – „Dabar turime nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, kurių kokybė ir metodika labai skiriasi, todėl kyla abejonių, ar jie tikrai atitinka vietos poreikius.“

Italijos nacionalinės ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos (CNEL) pirmininkas **Tiziano Treu** teigė, kad konferencijos dėl Europos ateities tikslas – apibrėžti naują Europos valdymo formą, kuri turi būti supaprastinta ir efektyvesnė bei apimti tinkamas taisykles, užtikrinančias organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimą.

Europos semestro grupės pirmininko pavaduotojas **Luca Jahier** pasakė: „Stipresnis „piliečių ramstis“, apimantis organizuotą pilietinę visuomenę ir regionų bei vietos valdžios institucijas, bendradarbiaujant su nacionaliniais parlamentais, yra labai svarbus siekiant veiksmingai stebėti reformų procesus ir investicijas ir užtikrinti būtiną teisėtų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą.“ (na)

EESRK teigia, kad perėjimas prie tvaresnių maisto sistemų turi būti įtraukus ir sąžiningas

Norėdamas prisidėti prie **2021 m. Jungtinių Tautų (JT) aukščiausiojo lygio susitikimo maisto sistemų klausimais**, EESRK gegužės 28 d. surengė **internetinį klausymą**, kurio tikslas - išnagrinėti Europos maisto sistemų pažeidžiamumą ir nelygybę, taip pat nustatyti, kaip užtikrinti teisingesnes ir sąžiningesnes tiekimo grandines. Aukšto lygio pranešėjai iš JT, Europos Komisijos ir Europos Parlamento pasidalijo nuomonėmis apie tai, kokių pokyčių reikia norint sustiprinti teisingumą, sąžiningumą ir teisėmis grindžiamą požiūrį pereinant prie tvaresnių maisto sistemų.

COVID-19 pandemija buvo įspėjimas, kad reikia pokyčių. Kaip teigė EESRK teminės tyrimo grupė dėl tvarių maisto sistemų pirmininkas **Andreas Thurner**, nors ūkininkai ir maisto sistemų darbuotojai COVID-19 krizės metu buvo priešakinėse gretose ir užtikrino nenutrūkstamą maisto tiekimą visiems europiečiams, „ši krizė parodė, kad maisto tiekimas „nuo ūkio iki stalo“ negali būti laikomas savaime suprantamu dalyku“.

Per keletą metų EESRK parengė pasiūlymų ir konkrečių idėjų – visa tai galima sugrupuoti į penkis rekomendacijų rinkinius ir perduoti JT aukščiausiojo lygio susitikimui maisto sistemų klausimais:

- I. Skatinti visapusišką ir integruotą maisto politiką;
  - II. Skatinti sveikesnę ir tvaresnę mitybą;
  - III. Užtikrinti teisingas kainas ir uždrausti nesąžiningos prekybos praktiką;
  - IV. Skatinti trumpų tiekimo grandinių ir agroekologijos potencialą;
  - V. Užtikrinti struktūrinį pilietinės visuomenės dalyvavimą.
-

Transporto žalinimas turi suteikti realistišką alternatyvą?

EESRK pritaria, kad reikia žalinti transportą, tačiau pabrėžia, kad energetikos pertvarka turi būti teisinga ir suteikti perspektyvių ir realistiškų alternatyvų atsižvelgiant į visų Europos regionų, įskaitant kaimo vietas, specifinius ekonominius ir socialinius ypatumus ir poreikius.

Tai pagrindinė **Pierre'o Jeano Coulono** ir **Lidijos Pavić-Rogošić** parengtos nuomonės, kuri buvo priimta Komiteto birželio mėn. plenarinėje sesijoje, mintis. 2011 m. baltosios knygos dėl transporto, kuria siekiama nutraukti transporto sistemos priklausomybę nuo naftos, neprarandant jos veiksmingumo ir nepakenkiant judumui, vertinime EESRK laikosi tvirtos pozicijos.

Transporto rūšių ribojimas nėra tinkamas pasirinkimas – tikslas turėtų būti veiksmingas atskirų transporto rūšių ir jų derinių naudojimas, o ne perėjimas prie kitų transporto rūšių. Be to, ekologinė pertvarka turi būti socialiai teisinga ir išsaugoti Europos transporto konkurencingumą, visapusiškai įgyvendinant Europos transporto erdvę, kaip neatsiejamą bendrosios rinkos dalį. Todėl delsti negalima.

„Judumo ribojimas nėra perspektyvi alternatyva. Remiame visas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti energijos vartojimo ir teršalų kiekio mažinimo požiūriu veiksmingesnį transportą, – sakė **P. J. Coulon**. – Šiuo metu Europa išgyvena sudėtingą iššūkių laikotarpį, bet tai neturėtų pakeisti lūkesčių, siejamų su įvairių Europos iniciatyvų socialiniu poveikiu ir poveikiu aplinkai.“

EESRK taip pat skatina atvirai, reguliariai ir skaidriai keistis nuomonėmis dėl baltosios knygos įgyvendinimo. „Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu užtikrinti pilietinės visuomenės ir suinteresuotųjų subjektų paramą, be kita ko, per dalyvavimą pagrįstą dialogą, – pridūrė **Lidija Pavić-Rogošić**. – Siekiant rezultatų nepaprastai pravers geras strateginių tikslų supratimas ir plataus masto pritarimas jiems“. (mp)

EESRK svarsto atnaujinti Europos pramonės strategiją?

Birželio 17 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) ir jo Pramonės permainų konsultacinė komisija (CCMI) surengė aktyvią diskusiją, kurioje buvo nagrinėjama organizuotos pilietinės visuomenės nuomonė, išreikšta paskelbus atnaujintą Europos Komisijos naują pramonės strategiją. Šioje pirmojoje bendros EESRK skyrių veiklos šia tema diskusijoje keltas klausimas, ar atnaujintoje strategijoje yra pakankamai elementų, kurie sudarytų galimybę padidinti ES pramonės atsparumą ir strateginį savarankiškumą.

2021 m. gegužės 5 d. Komisija atnaujino [ES pramonės strategiją](#) siekdama užtikrinti, kad jos pramonės siekiais būtų visapusiškai atsižvelgta į naujas po COVID-19 krizės susiklosčiusias aplinkybes ir kad jie padėtų pereiti prie tvaresnės, skaitmeninės, atsparios ir pasaulio mastu konkurencingos ekonomikos.

Diskusiją vedęs CCMI pirmininkas **Pietro Francesco De Lotto** nurodė: „COVID-19 pandemija paspartino daugelį jau vykstančių procesų. Tempas, kuriuo per pastaruosius šešiolika mėnesių visuomenė ir pramonė turėjo pradėti skaitmeninimo procesus, neturi precedento, o mūsų patirti pokyčiai yra revoliucinio masto pirmiausia tiekimo grandinių, po to – medicinos įrangos, o vėliau – vakcinų srityse.“

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo (INT) skyriaus pirmininkas **Alain Coheur**, bendrai pirmininkavęs diskusijai, apibūdino antrosios grupės darbo kontekstą sakydamas: „Dėl krizės kilo kitų klausimų, kurie nebuvo paminėti pirmajame 2020 m. kovo mėn. komunikate dėl pramonės strategijos. Šią krizę turime vertinti kaip galimybę užtikrinti Europos erdvės pramonės savarankiškumą.“

Europos Komisijos pirmininkės **Ursulos Von der Leyen** patarėjas skaitmeninės politikos klausimais **Antony Whelan**, pristatydamas Komisijos priemonės ES priklausomybei įvertinti, pasakė: „Vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“ atliktoje analizėje nustatėme, kad yra labai nedaug sričių, kuriose nerimą kelia visos ES priklausomybė.“

EESRK surengs keletą diskusijų dėl pramonės strategijos, kurios vyks septynių internetinių seminarų metu. Šis birželio 17 d. internetinis seminaras yra pirmasis. Aukšto lygio baigiamąją diskusiją planuojama surengti 2022 m. kovo mėn. (ks)

Transatlantiniai partneriai yra pasiryžę imtis reikiamų veiksmų?

EESRK Transatlantinių santykių tęstinio darbo komiteto posėdyje, kuris surengtas likus vos kelioms dienoms iki aukšto lygio ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikimo, aptarti įvairūs pilietinei visuomenei svarbūs klausimai, visų pirma, susiję su klimato kaita ir prekyba.

EESRK Transatlantinių santykių tęstinio darbo komiteto pirmininkas **Christian Moos** sakė: „Matome daug žadančių ženklų visose srityse iš abiejų Atlanto vandenyno pusių.

JAV specialiojo prezidento pasiuntinio klimato klausimais Johno Kerry vyresnysis patarėjas **David Livingston** patvirtino, kad dabartinė administracija yra visiškai įsipareigojusi ne tik pasiekti, bet ir viršyti Paryžiaus susitarimo tikslus. Jis teigė: „Būtų nepriimtina, jei pagrindinės šalys, kurios yra esminės šio proceso dalyvės, 2021 m. iš esmės neatnaujintų savo nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių

veiksmų, kurie yra Paryžiaus susitarimo pagrindas“.

„Aktyvus JAV pilietinės visuomenės dalyvavimas kartu su ES ir kitomis šalimis sudarė sąlygas JAV išlaikyti įsipareigojimą, nepaisant to, kad ankstesnė administracija atsisakė tai padaryti“, – pabrėžė Europos Komisijos Klimato politikos generalinio direktorato atstovė **Elina Bardram**.

Šiaurės Atlanto Tarybos atstovė **Emilie Bel** teigė, kad europiečiai yra pasirengę daryti pažangą įgyvendinant pozityvią prekybos darbotvarkę, tačiau ji turi būti tinkamai subalansuota.

JAV prekybos rūmų atstovė **Marjorie Chorlins** pripažino, kad nepaisant politinių neramumų už Atlanto ir dėl COVID-19 sukulto nuosmukio, ES ir Europa išliko svarbiausiomis viena kitos rinkomis. Neseniai paskelbtoje ataskaitoje dėl [2021 m. transatlantinės ekonomikos](#) patvirtinta, kad abiem partneriams teko didelė pasaulinio vartojimo ir pasaulinio BVP dalis.

EESRK Tarptautinės prekybos tęstinio darbo komiteto pirmininkė **Tanja Buzek** pabrėžė pilietinės visuomenės dalyvavimo svarbą skaidriai prekybos politikai ir tvirtų koalicijų poreikį siekiant PPO pertvarkos. (at)

The EESC's activities during the Slovenian Presidency

Naujas leidinys: EESRK veikla Slovėnijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu (2021 m. liepos–gruodžio mėn.)

2021 m. antrąjį pusmetį Slovėnija antrą kartą pirmininkaus ES Tarybai. Ir antrą kartą kritiniu Europai laikotarpiu.

2008 m. ES išgyveno finansų krizę, o šiandien ji vis dar kovoja su socialinėmis ir ekonominėmis COVID-19 pandemijos pasekmėmis. Todėl nenuostabu, kad ES pasirengimas krizėms – visų pirma sveikatos – ir atsparumas joms bei kiti politiniai iššūkiai, pavyzdžiui, kibernetinis saugumas, yra vieni pagrindinių pirmininkaujančios Slovėnijos prioritetų. Slovėnijos pirmininkavimo laikotarpiu taip pat reikės įgyvendinti didžiąją dalį su konferencija dėl Europos ateities susijusių uždavinių.

EESRK tikisi glaudžiai bendradarbiauti su ES Tarybai pirmininkaujančia Slovėnija, juo labiau, kad mūsų prioritetai sutampa: atsigavimas, teisinga pertvarka klimato kaitos ir skaitmeninėje srityse ir teisinės valstybės principų laikymasis yra ir EESRK veiklos dėmesio centre.

Ši brošiūra parengta EN, FR, DE ir SL kalbomis, ją rasite [EESRK interneto svetainėje](#) Spausdintą leidinio versiją galima gauti pateikus prašymą adresu vipcese@eesc.europa.eu

GRUPI? NAUJIENOS

Webinar Challenges of the Digital & new EU Economy

14/06/2021 | 10:00-12:30 | EESC

Skaitmeninimui skirtame internetiniame seminare Darbdavių grupė paragina priimti kaimo vietovėms skirtą skaitmeninį aktą

parengė EESRK Darbdavių grupė

Birželio mėn. plenarinėje sesijoje priėmus EESRK nuomones dėl Skaitmeninių rinkų akto ir Skaitmeninių paslaugų akto, birželio 14 d. Darbdavių grupė surengė internetinį seminarą „Skaitmeninės ir naujosios ES ekonomikos iššūkiai“.

Skaitmeninimas iš pagrindų keičia visuomenę ir ekonomiką. Skaitmeninės paslaugos vis labiau įsitvirtina Europos ekonomikoje ir formuoja Europos skaitmeninę ateitį – šią tendenciją dar labiau paspartino COVID-19 krizė. Europos Komisija ypač aktyviai ėmėsi įvairių iniciatyvų, kuriomis siekiama skatinti Europos skaitmeninį suverenumą, užtikrinant saugią, sąžiningą, atvirą ir atskaitingą interneto aplinką ES piliečiams ir išlaisvinant bendrosios skaitmeninės rinkos potencialą.

Tačiau skaitmeninimo pažanga visoje ES išlieka nevienoda. Daugelis kaimo ir atokesnių bendruomenių aktyviai ieško naujų galimybių skaitmeninių paslaugų srityje, kad paskatintų ekonomikos augimą, tačiau patiria sunkumų dėl nepakankamos infrastruktūros ir įgūdžių.

Šis internetinis seminaras, kurį globojo EESRK darbdavių grupės Portugalijos delegacija, buvo surengtas pirmininkaujant Portugalijai, kuri šį klausimą iškėlė kaip vieną iš pagrindinių savo prioritetų. Seminaro tikslas – papildyti diskusijas apie tai, kaip užtikrinti, kad Skaitmeninių rinkų aktas ir Skaitmeninių paslaugų aktas atitiktų savo paskirtį, ir taip prisidėti prie teisėkūros proceso.

Kalbėtojai ir dalyviai pripažino, kad reikia mažinti miestų ir kaimo vietovių skaitmeninę atskirtį diegiant šviesolaidinį ir 5G ryšį tiek miestuose, tiek kaimo vietovėse, ir paragino priimti kaimo vietovėms skirtą skaitmeninį aktą.

Skaitmeninės infrastruktūros klausimu Europos darbdaviai pabrėžė įgūdžių poreikį. Skaitmeninė pertvarka galės būti įgyvendinta tik tuo atveju, jei visi europiečiai turės skaitmeninio raštingumo pagrindus ir jei bus pakankamai kvalifikuotų skaitmeninės srities darbuotojų. Darbdaviai pabrėžė, kad ES ir valstybės narės, siekdamos sukurti tikrą SKAITMENINĘ sąjungą, turi visapusiškai pasinaudoti EGADP nacionaliniais planais ir visomis esamomis finansavimo priemonėmis (Skaitmeninės Europos programa, „InvestEU“, struktūriniais ir sanglaudos fondais).

Kalbėtojai taip pat pakartojo, kad tik užkirtus kelią papildomam bendrosios skaitmeninės rinkos susiskaidymui Europos įmonės galės plėsti savo veiklą Europos Sąjungoje. Suderinus teisės aktus Europos įmonėms nebereikės dirbti pagal 27 skirtingas teisinis sistemas. Taip bus užtikrintas teisinis tikrumas, nuspėjamumas ir vienodos sąlygos rinkoje, kurioje konkurencijos sąlygos bus sąžiningos visiems, ypač MVĮ, kurios užima didžiąją daugumą skaitmeninių platformų.

Be visapusiškai išplėtos bendrosios skaitmeninės rinkos, ES darbdaviai tvirtai pritarė pagrindiniam tikslui – atkurti Europos skaitmeninį suverenumą, išlaikant atvirumą laisvai prekybai ir remiant daugiašalę sistemą. Todėl jie palankiai įvertino Skaitmeninių paslaugų aktą ir Skaitmeninių rinkų aktą, kurie yra Europos atsako siekiant sukurti vienodas sąlygas visoms interneto paslaugoms, atitinkančias Europos vertybes ir standartus, dalis.

Tačiau jie pabrėžė, kad jei ES nori tapti geopolitine veikėja, darančia realią skaitmeninę įtaką, ji turi panaudoti tiek savo reguliavimo galią, tiek sustiprintus pramoninius bei technologinius pajėgumus Europos skaitmeninimo modeliui plėtoti ir pasaulinei aplinkai formuoti.

Daugiau informacijos apie renginį ir jame suformuluotas rekomendacijas rasite [čia](#). (dv)

Reikia padėti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumams? panaikinti iki 2104 m.

parengė EESRK Darbuotojų grupė

Europoje moterys uždirba vidutiniškai 14 proc. mažiau nei vyrai. Vienose šalyse padėtis pamažu gerėja, kitose - blogėja. Tikimasi, kad Europos Sąjungoje šis atotrūkis vidutiniškai sumažės iki dvidešimt antrojo amžiaus, tačiau tokiose šalyse kaip Prancūzija tam prireiks dar 1000 metų.

Šio atotrūkio priežastys yra įvairios: sektorių segregacija (daugiau moterų dirba mažai apmokamuose sektoriuose), darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra (moterys daugiau laiko praleidžia namie dirbdamos neapmokamą darbą), „stiklo lubos“ (mažiau nei 10 proc. generalinių direktorių yra moterys) ir paprasčiausia diskriminacija, nepaisant įstatymų.

Siekdama padėti mažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumus ir panaikinti diskriminaciją darbo užmokesčio srityje, Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl [darbo užmokesčio skaidrumo](#), kuriame numatyti vykdymo užtikrinimo mechanizmai, kuriais siekiama sustiprinti vienodo užmokesčio už vienodą ar vienodos vertės darbą principo taikymą. Į pasiūlymą įtraukta pagrindinė **privalomų darbo užmokesčio skaidrumo** taisyklių koncepcija, juo taip pat siekiama užtikrinti geresnes galimybes kreiptis į teismą.

Nors darbo užmokesčio skaidrumas anaipol nėra vienintelė priemonė kovos su diskriminacija darbo užmokesčio srityje, gebėjimas nustatyti lyties atžvilgiu šališkas struktūras neabejotinai yra esminis veiksnys kovojant su darbo užmokesčio skirtumais.

EESRK savo [nuomonėje](#) pasiūlė patobulinti pirminį Komisijos pasiūlymą ir prašo sugriežtinti direktyvą, užtikrinant, kad šia lengvata galėtų pasinaudoti visi darbuotojai, ne tik dirbantys didelėse įmonėse. Šių priemonių sėkmė priklausys nuo realaus socialinių partnerių dalyvavimo.

Teisingesnio darbo užmokesčio užtikrinimas ir diskriminacijos darbo užmokesčio srityje panaikinimas yra vieni svarbiausių visų darbuotojų pagrindinių teisių apsaugos tikslų Europoje.

Žiniasklaidos laisvė negali būti laikoma duotybe – ji? būtina aktyviai ginti

Parengė EESRK grupės „Įvairovė Europa“ narė Elena-Alexandra Calistru

Nedaug yra pasaulyje vietų, kur puoselėjama sena Europos tradicija vertinti laisvą ir nepriklausomą žiniasklaidą. Tačiau skaitmeninių platformų atsiradimas, neliberalios tendencijos drausti naudotis informacija, stiprėjanti grėsmė tiriantiesiems žurnalistams ir dėl COVID-19 kilusi krizė vienu metu daro įvairialypį spaudimą ekosistemai, kuri yra būtina tam, kad visiškai laisva žiniasklaida egzistuotų ir galėtų atlikti savo demokratinį vaidmenį.

EESRK neseniai priėmė **nuomonę** dėl Komisijos komunikato dėl **Europos žiniasklaidos skaitmeniniame dešimtmetyje: gaivinimo ir**

transformacijos rėmimo veikslių planas. Joje ypač pritarėme pripažinimui, kad dėl šių pagrindinių tendencijų ir COVID-19 krizės gali susilpnėti Europos žiniasklaidos sektoriaus atsparumas ir jo demokratinis vaidmuo, jei nebus tvirto politinio atsako ir finansinės paramos.

Komunikate pateikti pasiūlymai apima platų priemonių, skirtų žiniasklaidos pramonės atgaivinimui, jos transformacijai ir atsparumo didinimui, spektrą. Šiuo tikslu būtina imtis veikslių struktūrinėms problemoms, su kuriomis susiduria šis sektorius, spręsti, taip pat turi būti puoselėjama palanki aplinka, kurioje žiniasklaida ir pilietinė visuomenė galėtų dalyvauti atvirose diskusijose be piktavališko kišimosi ir dezinformacijos.

Vis dėlto reikėtų atsižvelgti į keletą svarbių aspektų, jei norime, kad ir ateityje padėtis Europoje žiniasklaidos laisvei būtų kiek įmanoma palankesnė.

Pirma, priemonės turėtų atitikti socialinę tikrovę atsižvelgiant į žiniasklaidos ir audiovizualinio sektorių aplinkos skirtumus valstybėse narėse ir į nevienodus vietos bei nacionalinės žiniasklaidos pajėgumus ir poreikius. Todėl finansinė parama turi būti skaidri, prieinama ir įtrauki, ypač vietos žiniasklaidai ir žiniasklaidos startuoliams. Antra, šiuo tikslu pilietinė visuomenė turi tapti partnere siekiant įgalinti pavienius asmenis, padidinti žiniasklaidos laisvę ir pasipriešinti dezinformacijai stiprinant gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis.

Europos žiniasklaidos veikslių plano sėkmė priklausys nuo to, ar siekiant pripažinti žiniasklaidos reikšmę mūsų demokratinėms vertybėms bus įtraukti visi suinteresuotieji subjektai.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

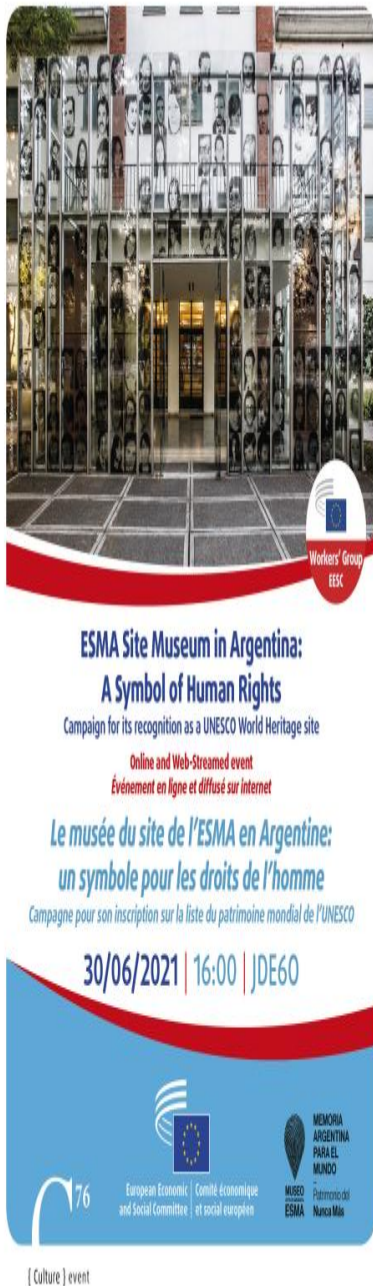
ESMA muziejus ir memorialinė vieta Argentinoje – žmogaus teisių simbolis

Darbuotojų grupė pristatė kampaniją dėl ESMA muziejaus ir memorialinės vietos Argentinoje įtraukimo į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

ESMA muziejus ir memorialinė vieta Argentinoje – tai Argentinos diktatūros laikotarpiu 1976–1983 m. veikęs slaptas įkalinimo, kankinimo ir žudymo centras. Šis Argentinos istorijos simbolis kartu yra tarptautinės svarbos institucija, nes surinkta daug įrodymų apie žmogaus teisių pažeidimus ir nusikaltimus žmoniškumui, kurių negalima pamiršti.

Kampanijos tikslą – įtraukti ESMA į UNESCO paveldą – remia žmogaus teisių organizacijos, MERCOSUR profesinės sąjungos ir Argentinos ambasada Europos Sąjungoje.

Renginys vyko internetu birželio 30 d. ir buvo tiesiogiai transliuojamas EESRK interneto svetainėje ir socialinės žiniasklaidos kanalais. Daugiau informacijos galima rasti [šiuo adresu](#). (ck)

ESMA Site Museum in Argentina:
A Symbol of Human Rights
Campaign for its recognition as a UNESCO World Heritage site
Online and Web-Streamed event
Événement en ligne et diffusé sur internet
Le musée du site de l'ESMA en Argentine:
un symbole pour les droits de l'homme
Campagne pour son inscription sur la liste du patrimoine mondial de l'UNESCO
30/06/2021 | 16:00 | JDE60
European Economic and Social Committee | Comité économique et social européen
MEMORIA ARGENTINA PARA EL MUNDO
MUSEO ESMA Patrimonial Nunca Más

[Culture] event

A decade of climate change
Une décennie de
changement climatique

Klimato kaitos dešimtmetis Ciril Jazbec nuotraukose

Prasidedant Slovėnijos pirmininkavimui ES Tarybai EESRK rengia Slovėnijos fotografo **Ciril Jazbec**, „Leica Oskar Barnack Award“ ir 2021 m. „World Press Photo“ apdovanojimų laimėtojo, internetinę parodą.

Virtualioje fotografijų parodoje „Klimato kaitos dešimtmetis“ pristatomas 25 nuotraukų ciklas. Tai yra ilgalaikio menininko projekto „Atsparumas klimato kaitai“ dalis.

Oficialus parodos atidarymas įvyks liepos 8 d. Tiesioginės transliacijos metu socialiniame tinkle „Facebook“ už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas **Cillian Lohan** surengs diskusiją apie meną, kurioje dalyvaus Slovėnijos nuolatinio atstovo ES pavaduotoja, ambasadorė **Tamara Weingerl Požar**, Slovėnijai atstovaujanti EESRK narė **Neža Repanšek** ir pats menininkas.

Internetinė paroda veiks 2021 m. liepos 5–30 d. Nepraleiskite progos jos aplankyti [čia](#). (ck)

Redaktor?s

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Numer? reng?

Amalia Tsoumani (at)
Aude Francois (af)
Chrysanthi Kokkini (ck)

Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Fabiola Giraldo Restrepo (fgr)
Jasmin Kloetzing (jk)
June Bedaton (jb)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Magdalena Walczak Jarosz (mwj)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Sveto Trajkovski (st)

Koordinator?

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresas

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
Jacques Delors pastatas, 99 Rue Belliard, B-1040
Briuselis, Belgija
Tel. +32 2 546 9476
E. paštas eescinfo@eesc.europa.eu

EESRK info leidžiamas devynis kartus per metus Komiteto plenarinių sesijų metu. EESRK info leidžiamas 23 kalbomis.

EESRK info nėra oficiali EESRK veiklos ataskaita. Tokio pobūdžio dokumentai skelbiami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba kituose Komiteto leidiniuose.

Atgaminti leidžiama, jei daroma nuoroda į šaltinį – EESRK info – ir kopija nusiunčiama redaktoriui.

07/2021